

bijlage

Internationaal

Horend bij

Tweede Halfjaarbericht Politie 2023

Introductie

In deze bijdrage geef ik een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen binnen het instrumentarium ten behoeve van de internationale politiesamenwerking.

Toezegging grensoverschrijdende politieteams in de grensregio's

In het vorig halfjaarbericht heb ik uw Kamer geïnformeerd over de bestaande samenwerkingsvormen tegen grensoverschrijdende criminaliteit, waaronder grensoverschrijdende politieteams in de grensregio's. Aangekondigd is om eventuele mogelijkheden voor grensoverschrijdende politieteams met België te gaan verkennen. In samenspraak met de politie zijn de eerste stappen in deze verkenning gezet. Uiteraard bestaat er al een langdurige operationele samenwerking met België en biedt ook het op 1 oktober 2023 in werking getreden Benelux politieverdrag mogelijkheden daartoe waarover de Tweede Kamer per brief is geïnformeerd op 20 oktober 2023.

Politiesamenwerking met en binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk

Op dit moment loopt er een verkenning tussen Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN), de Nederlandse politie (NP) en vertegenwoordigers van mijn ministerie over de wijze waarop de beheersmatige en bedrijfsmatige samenwerking tussen KPCN en de NP versterkt kan worden. Zeker waar het gaat om politie-specifieke kennis en kunde in het beheer en bijzondere (politie) bedrijfsvoeringsaspecten die voor een korps van de omvang van KPCN lastiger te dragen zijn, valt er winst te boeken in een versterkte samenwerking. De Raad voor de Rechtshandhaving wees hier eerder ook al op¹. In 2024 dient een aanvang gemaakt te worden met de realisatie van deze verkenning.

Politiële bijdragen aan missies

Internationale politiesamenwerking kent veel verschijningsvormen. Een bijzondere vorm van internationale politiesamenwerking is de Nederlandse deelname van politiefunctionarissen aan internationale (vredes)missies. Politiële bijdragen aan missies dienen een driedelig doel:

1. Het bevorderen van de internationale rechtsorde;
2. Het dienen van supranationaal c.q. intergouvernementeel belang;

¹ Raad voor de Rechtshandhaving. Inspectieonderzoek ["Opvolging aanbevelingen KPCN"](#)

3. Het creëren van sterkere samenhang tussen de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en de uitzending van politiepersoneel aan missies.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138499

De bijdragen aan missies, waar politiefunctionarissen veelal onder moeilijke omstandigheden hun werk uitvoeren, vindt hoofdzakelijk plaats onder mandaat van multilaterale organisaties, zoals de Verenigde Naties (VN), de Europese Unie (EU) of de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE). De uitgezonden Nederlandse politiefunctionarissen verrichten hun werkzaamheden in de missiegebieden in internationaal verband, samen met politiecollega's uit andere lidstaten.

De uitzending van politiefunctionarissen naar missiegebieden vindt uitsluitend plaats op basis van vrijwilligheid. De werkzaamheden in de missiegebieden lopen uiteen en omvatten onder meer het verzorgen van trainingen in algemene politievaardigheden, de advisering omtrent de inrichting van concepten van *community policing* en *intelligence-led policing*, het bevorderen van gendergelijkheid en -sensitiviteit en de strategische ondersteuning van het hoger lokaal politiekader. Hieronder is een overzicht opgenomen van de missies, werkgebieden en hoeveelheid uitgezonden politiefunctionarissen.

De uitzending van politiepersoneel wordt op verschillende manieren vormgegeven. Een belangrijke pijler waar Nederland zich in Europees verband sterk voor maakt, is de doorontwikkeling van het *specialized teams* concept. Een *specialized team* is een samengestelde groep van (politie) experts, met een afgebakende (specialistische) opdracht, die voor een korte tijdsperiode uitgezonden worden naar een missie. Deze vorm van inzet maakt het mogelijk om op schaalbare wijze snel en effectief in te spelen op ontwikkelingen in het uitzendgebied. Op dit moment nemen Nederlandse politiefunctionarissen deel in een samengesteld team met Zweden om de politie in Noord-Kosovo te ondersteunen. Zij zien toe op het vergroten van het vertrouwen van de bevolking in de lokale politie en het verzorgen van trainingen bij het gebruik van politiebevoegdheden.

Uitgezonden worden op een missie is niet zonder risico's. Of dit nu is in Oekraïne, waar politiefunctionarissen zich inzetten in oorlogsgebied om rechtsstaatontwikkeling te bevorderen, of in Mali, waar – ondanks de terugtrekking van de *United Nations United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali* (MINUSMA) en de daarmee gepaard gaande verslechtering van de veiligheidssituatie – de Nederlandse politie gecommitteerd blijft om trainingen op het gebied van *community policing* te verzorgen.² Of in de Palestijnse gebieden, waar vier Nederlandse politiefunctionarissen afgelopen najaar aan den lijve ondervonden hoe dichtbij een conflict kan komen. Het leveren van een bijdrage aan de borging van stabiliteit vraagt echter om een blijvende inspanning, die Nederlandse politiefunctionarissen in de Palestijnse gebieden, ondanks de weerbarstige context waarbinnen zij opereren, dag en nacht leveren.³

² De politie doet dit onder de vlag van de *European Union Capacity Building Mission* (EUCAP) Sahel in Mali.

³ De inzet van politiepersoneel in missies vindt plaats op basis van een realistisch ambitieniveau, waar de uitdagende context waar functionarissen in opereren en de bescheiden omvang van de Nederlandse personele bijdrage, mee worden gewogen in de te stellen doelen.

De Europese veiligheidsomgeving is de afgelopen jaren sterk veranderd. Het dreigingsbeeld is de laatste jaren in ernst en complexiteit toegenomen en de verwachting is dat deze ontwikkeling zich voortzet. Het ministerie van Justitie en Veiligheid zet om die reden de komende jaren, tezamen met de politie, actief in op de beleidsmatige doorontwikkeling van de uitzending van politiepersoneel naar missies. Hier is reeds een eerste stap in gezet door de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de minister van Justitie en Veiligheid, als eigenaar en opdrachtgever, en de korpschef, als opdrachtnemer, bij de uitzending van politiepersoneel nader te duiden. Er zal daarnaast de komende periode worden ingezet op de inhoudelijke vulling van beleidsprioriteiten ten behoeve van de uitzending van politiepersoneel; het verhogen van het aantal gelijktijdig uitgezonden politiefunctionarissen naar missies; het creëren van sterkere samenhang tussen de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en de uitzending van politiepersoneel en het scherper inpassen van dit instrument binnen de bredere beleidsdoelstellingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het ministerie van Justitie en Veiligheid doet dit tegen de achtergrond van de geïntegreerde benadering die Nederland voorstaat in het buitenlandbeleid. De doorontwikkeling van de inzet van politiepersoneel in missies wordt daarbij in onderlinge samenhang met de inspanningen van de ministeries van Buitenlandse Zaken en Defensie gezien.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138499

Overzicht uitgezonden politiefunctionarissen (peildatum 24 november 2023)

Missienaam	Standplaats	Aantal uitgezonden politiefunctionarissen
OVSE West-Balkan	Noord-Macedonië	1
EULEX Kosovo	Kosovo	4
EUMM Georgië	Georgië	3
EUMA Armenië	Armenië	3
EUCAP Somalië	Somalië	5
EUCAP SAHEL Mali	Mali	1
EUAM Oekraïne	Oekraïne	2
EUBAM Libië	Tunesië	1
EUPOL COPPS	Palestijnse gebieden, Westelijke Jordaanoever	3
EUAM Irak	Irak	4
USSC	Palestijnse gebieden, Westelijke Jordaanoever	1
Totaal		28

Interpol

Interpol viert dit jaar haar 100-jarig bestaan, waarmee zij een van de oudste internationale samenwerkingsorganisaties ter wereld is. Zij is een icoon en fundament van internationale politiesamenwerking en daarmee een prominent onderdeel van de liberale, internationale rechtsorde. Het is een bewonderingswaardig jubileum en hoopvol in tijden van geopolitieke spanningen.

Het kabinet wil dat Interpol een apolitieke, technocratische samenwerkingsorganisatie blijft. We dienen er daarom voor te waken dat Interpol niet politiseert als gevolg van de geopolitieke assertiviteit van onrechtstatelijke en ondemocratische grootmachten. Het kabinet ziet dat Interpol en de Westerse leden zich ertoe inspannen om Interpol inderdaad vrij van misbruik te houden. Het kabinet trekt daarin op met bondgenoten en de Nederlandse politie zet

daarop eveneens, in haar bijdragen aan de werkgroepen van Interpol, toe in. Uiteraard omwille van de goede internationale politiesamenwerking, maar dus ook omwille van het behoud van de liberale, internationale rechtsorde, dient Nederland dit te blijven doen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138499

Nederland is in dat kader ook voorstander van de lopende onderhandelingen tussen de EU en Interpol om te komen tot een brede samenwerkingsovereenkomst, waarmee de informatie en mogelijkheden van Interpol beter en meer integraal betrokken kunnen bij de EU-aanpak van georganiseerde criminaliteit en terrorisme, dit terwijl noodzakelijke waarborgen in stand blijven en de samenwerkingsbasis bijgewerkt wordt naar de hedendaagse, Europese standaarden.⁴ De Europese Commissie schat in – sprak zij eerder dit jaar uit – dat de onderhandelingen medio 2024 tot het gewenste resultaat kunnen komen.

⁴ 2 BNC-fiche: aanbeveling mandaat onderhandelingen samenwerkingsovereenkomst EU-Interpol
(Kamerstuk 22 112, nr. 3115).